

# MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

Na temelju članka 9. Zakona o stočarstvu ("Narodne novine" broj 70/97) ministar poljoprivrede i šumarstva donosi

## PRAVILNIK

### O ISPITIVANJU MLIJEČNOSTI UZGOJNO VALJANIH RASPLODNIH GOVEDA, OVACA I KOZA

#### Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se temeljna načela obavljanja ispitivanja mliječnosti, metode obavljanja ispitivanja mliječnosti, mjerenje količine mlijeka pri ispitivanju, određivanju sastojaka u mlijeku, izračun količine mlijeka i sastojaka mlijeka u laktaciji, te objavljivanje rezultata ispitivanja mliječnosti životinja.

#### Članak 2.

Ispitivanjem mliječnosti utvrđuje se količina proizvodnje mlijeka kod ženskih uzgojno valjanih rasplodnih grla goveda, ovaca i koza, upisanih u Središnji popis matičnih grla.

Ispitivanje mliječnosti obavlja se tijekom proizvodnog vijeka kod svih ženskih uzgojno valjanih životinja jednog stada, koje je obuhvaćeno tim ispitivanjem.

Rezultati ispitivanja koriste se za procjenu uzgojnih vrijednosti uzgojno valjanih grla navedenih vrsta životinja, a mogu se koristiti i za druge namjene.

#### Članak 3.

Ispitivanje mliječnosti obavlja Hrvatski stočarsko selekcijski centar, u skladu s propisima Internacionalnog komiteta za kontrolu proizvodnosti životinja (International Committee for Animal Recording, u daljnjem tekstu: ICAR).

Poslove ispitivanja mliječnosti obavljaju osposobljeni djelatnici Hrvatskog stočarsko selekcijskog centra prema programu rada.

#### Članak 4.

Ispitivanje mliječnosti obavlja se jednim od postupaka propisanih po ICAR-u.

U Hrvatskoj se za ispitivanje mliječnosti goveda, koza i ovaca koristi A-4 postupak ispitivanja mliječnosti.

Kod goveda se uz postupak iz stavka 2. ovoga članka koristi i AT postupak ispitivanja mliječnosti.

## Članak 5.

Ispitivanje mliječnosti započinje kod navedenih vrsta životinja početkom svake laktacije i to:

- kod goveda nakon prva četiri dana od početka laktacije i traje sve dok krava prestaje davati mlijeko, odnosno kada se više ne muze dva puta dnevno ili ako krava u jednoj mužnji daje manje od tri kg mlijeka u razdoblju dužem od tjedan dana;;
- kod koza najranije desetog dana po jarenju u slučaju ako jarad ne sisa, odnosno poslije četrdesetog dana od jarenja ako jarad sisa i traje sve dok koza prestaje davati mlijeko, odnosno kada dnevno daje najmanje od 0,2 kg mlijeka ili manje od 0,05 kg mlijeka po mužnji.
- kod ovaca najranije četvrtog dana nakon janjenja, odnosno unutar 35 dana od odvajanja ovce od janjeta, s tolerancijom od 17 dana za početak kontrolne mužnje i traje sve dok ovca prestaje davati mlijeko, odnosno kada dnevno daje manje od 0,2 kg mlijeka ili manje od 0,05 kg mlijeka po mužnji.

Vremensko razdoblje između dva uzastopna ispitivanja kod A-4 i AT metoda je od 28 do 34 dana.

U slučaju godišnjeg odmora djelatnika iz članka 3. ovog Pravilnika ispitivanje se može odgoditi do 75 dana, a u slučaju veterinarskih razloga koji se odnose na zdravlje životinje ispitivanje mliječnosti se može odgoditi do 100 dana.

Količina mlijeka za propuštena ispitivanja izračunava se temeljem podataka u ranijem i kasnijem ispitivanju.

## Članak 6.

Količina mlijeka utvrđuje se vaganjem ili procjenom mase mlijeka iz podatka volumne zapremnine izražene u litrama. Zapremnina se preračunava na masu korištenjem faktora konverzije koji iznosi 1,032 za goveda, 1,036 za ovce i 1,030 za koze.

Naprave za utvrđivanje količine mlijeka trebaju biti odobrene za korištenje od ICAR-a i umjerene od strane nadležne ustanove Republike Hrvatske.

## Članak 7.

Kod ispitivanja mliječnosti svake životinje uzima se uzorak za analizu sastojaka u mlijeku.

Uzorak se uzima na način koji osigurava stvarni udio pojedinih sastojaka mlijeka.

## Članak 8.

Analiza sastojaka mlijeka obavlja se u ovlaštenim laboratorijima Hrvatskog stočarsko selekcijskog centra. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva izdaje ovlaštenje za rad laboratorija za analizu sastojaka mlijeka ako laboratorij udovoljava uvjete koje propisuje hrvatska norma HRN EN 45 001.

U uzorku mlijeka obvezno se određuje sadržaj mliječne masti i bjelančevina.

Instrumenti za određivanje pojedinih sastojaka mlijeka moraju biti odobreni za korištenje od ICAR-a i umjereni od strane nadležne ustanove Republike Hrvatske.

#### Članak 9.

Izračun količine mlijeka u laktaciji obavlja se nakon njezina završetka, na temelju podataka o količini mlijeka i sastojaka u mlijeku za pojedino kontrolno razdoblje, prema jednoj od odobrenih metoda ICAR-a.

Izračun količine mlijeka može se obaviti za sve laktacije koje imaju najmanje tri kontrole mliječnosti.

#### Članak 10.

Rezultat izračuna količine mlijeka u laktaciji (u daljnjem tekstu: laktacijska proizvodnja) sadrži podatak o ukupnoj količini mlijeka i sastojaka u mlijeku tijekom sveukupnog trajanja laktacije.

Kod goveda se u prikazu laktacijske proizvodnje uz podatak o ukupnoj količini mlijeka i sastojaka u mlijeku, u slučaju da je laktacija trajala 305 dana ili duže, daje i podatak o količini mlijeka i sastojaka u mlijeku u laktaciji za razdoblje od 305 dana - standardna laktacija.

U prikazu laktacijske proizvodnje daju se slijedeći podaci:

1. količina mlijeka izražena u kilogramima,
2. količina mliječne masti i bjelančevina izražena u kilogramima,
3. postotni udio mliječne masti i bjelančevina u mlijeku,
4. redni broj laktacije,
5. trajanje laktacije,
6. broj mužnji u danu tijekom laktacije ako je taj broj veći od dva,
7. trajanje servisnog razdoblja,
8. metoda ispitivanja.

#### Članak 11.

Hrvatski stočarsko selekcijski centar započet će s primjenom odredaba ovog Pravilnika u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Ovlašćuje se Hrvatski stočarsko selekcijski centar da u roku od šest mjeseci izradi stručno uputstvo za ispitivanje mliječnosti za svaku ovdje navedenu vrstu domaćih životinja.

## Članak 12.

Do izrade Stručnog uputstva iz članka 11. stavak 2. ovoga Pravilnika ispitivanje mliječnosti obavljat će se prema postojećim pravilima Hrvatskog stočarsko selekcijskog centra.

## Članak 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 011-02/98-01/02

Urbroj: 525-02-98-01

Zagreb, 16. siječnja 1998.

Ministar

**mr. Zlatko Dominiković**, v. r.